

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم اجعل لنا في كل امر خيرا

من معتقدم که کشور ما، با امکاناتی که داریم؛ میتواند صد و پنجاه میلیون نفر جمعیت داشته باشد. من معتقد به **کثرت جمعیت**م. هر اقدام و تدبیری که میخواهد برای متوقف کردن رشد جمعیت انجام بگیرد، بعد از صد و پنجاه میلیون انجام بگیرد.

بیانات مقام معظم رهبری شهید در دیدار با
مسئولان نظام جمهوری اسلامی - ۱۳۹۰/۰۵/۱۶

تصویری از اذان و اقامه گفتن رهبر شهید انقلاب در گوش نوزاد شهید بلباسی در دیدار خانواده شهدای مدافع حرم در تاریخ ۹۵/۹/۱

عنوان دوره

آشنایی جامع مدیران دستگاه‌ها با قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام عرض می‌کنم خدمت همه مدیران و همکاران محترم.

موضوع جلسه امروز، **خوانش مدیریتی قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت** است؛ قانونی که فقط یک متن حقوقی نیست، بلکه یک نقشه اجرایی ملی برای یکی از مهم‌ترین مسائل کشور یعنی **خانواده، فرزندآوری و پایداری جمعیت** است. قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت یکی از مهم‌ترین قوانین راهبردی کشور در حوزه جمعیت، سلامت، خانواده و آینده‌پژوهی اجتماعی است.

در این جلسه، هدف این است که:

• بدانیم قانون چه می‌گوید،

• هر ماده از ما چه می‌خواهد،

• مسئولیت دستگاه ما چیست،

• و چگونه باید به سمت اجرا و گزارش‌دهی حرکت کنیم.

این قانون، طبق متن رسمی آن، **۷۳ ماده و ۸۱ تبصره** دارد و در آن بیش از **۲۰۴ حکم اجرایی** پیش‌بینی شده است.

بیش از نیمی از قانون هم به حوزه **بهداشت و درمان** مربوط می‌شود و حدود **۴۶ ماده** جنبه مستقیم سلامت‌محور دارد.

همچنین بر اساس اطلاعاتی که درباره فرآیند تدوین آن وجود دارد، بیش از **۸ هزار ساعت کار کارشناسی** روی این قانون انجام شده و سه مؤلفه **دقت، سرعت و احتیاط** در تدوین آن مدنظر بوده است.

از نظر حقوقی هم این قانون در **۲۴ مهر ۱۴۰۰** در کمیسیون مشترک مجلس تصویب شد، در **۱۰ آبان ۱۴۰۰** به تأیید شورای نگهبان رسید و در **۲۴ آبان ۱۴۰۰** توسط رئیس‌جمهور وقت ابلاغ شد.

پس با یک قانون عادی معمولی مواجه نیستیم؛ با یک قانون **حاکمیتی، بین‌بخشی و الزام‌آور** روبه‌رو هستیم.

فلسفه قانون

این قانون برای حمایت از خانواده و ایجاد زمینه افزایش فرزندآوری و ارتقای نرخ باروری تدوین شده است.

در واقع، قانون می‌خواهد به جای سیاست‌های صرفاً شعاری، مجموعه‌ای از مشوق‌ها، تکالیف، محدودیت‌ها، حمایت‌ها و سازوکارهای اجرایی ایجاد کند.

منطق حاکم بر قانون

قانون بر چند منطق اساسی استوار است:

1. حمایت از خانواده به عنوان هسته اصلی جامعه

2. تسهیل فرزندآوری

3. کاهش موانع اقتصادی، درمانی، اداری و فرهنگی

4. تبدیل موضوع جمعیت به مأموریت بین‌دستگاهی

5. ایجاد ضمانت اجرا برای عدم‌انجام تکالیف

ویژگی‌های مهم قانون:

ویژگی اول: بین‌دستگاهی بودن

این قانون فقط مربوط به وزارت بهداشت نیست.

دستگاه‌های زیادی درگیرند:

- وزارت بهداشت
- آموزش و پرورش
- وزارت علوم
- وزارت کار
- بانک‌ها
- بیمه‌ها
- سازمان ثبت احوال
- شهرداری‌ها
- رسانه ملی
- وزارت راه و شهرسازی
- سازمان امور اداری و استخدامی
- سازمان برنامه و بودجه
- دستگاه‌های اجرایی دیگر

ویژگی دوم: تکلیف‌محور بودن

قانون فقط سیاست‌گذاری نمی‌کند، بلکه برای دستگاه‌ها تکلیف مشخص تعیین می‌کند.

ویژگی سوم: ترکیب حمایت و بازدارندگی

قانون هم مشوق دارد و هم محدودکننده.

یعنی هم می‌خواهد تسهیل کند و هم از برخی اقدامات بازدارنده در مسیر کاهش جمعیت جلوگیری کند.

ویژگی چهارم: اجراپذیری

برای برخی احکام، سازوکار اجرایی، مهلت، مسئولیت، گزارش‌دهی و ضمانت اجرا پیش‌بینی شده است.

**کلیات و منطق حاکم بر قانون
این قانون بر چه مبنایی نوشته شده است؟**

در ماده ۱ آمده که قانون در راستای:

• سیاست‌های کلی جمعیت و خانواده

• نقشه مهندسی فرهنگی کشور

• و مواد مرتبط از برنامه پنج‌ساله ششم

تنظیم شده است.

همچنین اجرای احکام قانون باید با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی باشد.

پیام مدیریتی

یعنی مدیران نباید این قانون را منفصل از نظام سیاست‌گذاری کشور ببینند؛ بلکه باید آن را در امتداد سیاست‌های کلان جمعیتی و فرهنگی اجرا کنند.

ساختار اجرایی قانون: ستاد ملی جمعیت

طبق ماده ۱، ستاد ملی جمعیت با ریاست رئیس جمهور تشکیل می شود.

اعضای مهم ستاد

- وزیرای کشور، بهداشت، علوم، ورزش و جوانان، راه و شهرسازی، تعاون و رفاه، اطلاعات، اقتصاد، فرهنگ، آموزش و پرورش، ارتباطات
- رئیس سازمان برنامه و بودجه
- رئیس صداوسیما
- رئیس سازمان تبلیغات اسلامی
- رئیس پزشکی قانونی
- معاون امور زنان و خانواده
- دادستان کل کشور
- رئیس شورای فرهنگی-اجتماعی زنان و خانواده
- دو نماینده مجلس به عنوان ناظر

نکته مدیریتی

این ساختار نشان می دهد که موضوع جمعیت، فقط وظیفه یک وزارتخانه نیست؛ بلکه مأموریت ملی و بین دستگاهی است.

عنوان :

تبیین تکالیف عمومی دستگاه‌های اجرایی در قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت

محورهای اصلی تکالیف عمومی

تکالیف عمومی این قانون را می‌توان در چند محور خلاصه کرد:

حمایت‌های مسکنی برای خانواده‌های مشمول

تسهیلات و امتیازات اداری و سازمانی برای کارکنان دارای فرزند

تأمین امکانات محیط کار خانواده‌محور مانند مهدکودک و مراکز مادر و کودک

آگاهی‌بخشی و فرهنگ‌سازی درباره ازدواج، فرزندآوری و خانواده

تخصیص اعتبار و بازنگری مقررات داخلی برای اجرای مؤثر قانون

به بیان ساده، قانون می‌خواهد اجرای سیاست جمعیتی را از سطح شعار به سطح سازوکار اجرایی دستگاه‌ها تبدیل کند.

متن خوانی و توضیح:

ماده ۱ می گوید اجرای قانون در راستای سیاست های کلی جمعیت و خانواده، نقشه مهندسی فرهنگی کشور و احکام برنامه ششم است و همه احکام قانون با رعایت مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی لازم الاجراست. همچنین ستاد ملی جمعیت به ریاست رئیس جمهور تشکیل می شود. توضیح مدیریتی:

اینجا سه نکته مهم داریم:

1. پایه حقوقی قانون مشخص شده
 2. یعنی قانون در خلأ نوشته نشده، بلکه بر مبنای اسناد بالادستی است.
 3. ستاد ملی جمعیت ایجاد شده
 4. یعنی اجرای قانون باید ستادی، هماهنگ و فرابخشی باشد.
 5. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی باید رعایت شود
 6. یعنی هیچ دستگاهی نمی تواند بگوید چون این تکلیف در قانون آمده، از هماهنگی فرهنگی و سیاستی بی نیاز است.
- جمع بندی مدیریتی ماده ۱:
- ماده ۱ یعنی اجرای این قانون بدون هماهنگی بین دستگاهی، امکان پذیر نیست.

متن خوانی و توضیح:

ماده ۲ وظایف ستاد ملی جمعیت را بیان می کند؛ از جمله:

- تهیه برنامه عمل متناظر با قانون
- هماهنگی و هم افزایی میان دستگاه ها
- پیشنهاد اعتبارات
- دریافت گزارش سالانه عملکرد
- تدوین دستورالعمل ارزیابی عملکرد
- نظارت بر طرح ها و اعتبارات
- تدوین شاخص های ارزیابی رشد ازدواج و فرزندآوری

توضیح مدیریتی:

این ماده در واقع چرخه مدیریت عملکرد را می سازد.

یعنی:

- اول برنامه،
- بعد هماهنگی،
- بعد تأمین اعتبار،
- بعد گزارش،
- بعد ارزیابی،
- و بعد نظارت.

پس اگر دستگاهی برنامه نداشته باشد، گزارش ندهد، شاخص نداشته باشد یا مسئول مشخص نکند، در واقع از اجرای قانون عقب مانده است.

جمع بندی مدیریتی ماده ۲:

ماده ۲ نشان می دهد قانون، صرفاً توصیه نیست؛ یک نظام پایش و پاسخ گویی طراحی کرده است.

ماده ۶

خوانش ماده ۶

ماده ۶ می‌گوید کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم مکلف‌اند حداقل ۷۰ درصد ظرفیت منازل مسکونی سازمانی را به خانواده‌های کارکنان دارای حداقل سه فرزند و فاقد مسکن ملکی مناسب اختصاص دهند.

توضیح مدیریتی

این ماده یک تکلیف کاملاً عملی و قابل سنجش ایجاد می‌کند. یعنی دستگاه فقط نباید از خانواده‌محوری حمایت شعاری کند، بلکه باید در تخصیص دارایی‌های ملکی و رفاهی خود، اولویت را به خانواده‌های دارای فرزند بیشتر بدهد.

جمع‌بندی مدیریتی ماده ۶

ماده ۶ یعنی منابع ملکی دستگاه باید در خدمت حمایت واقعی از خانواده‌های پرجمعیت قرار گیرد.

ماده ۱۵

خوانش ماده ۱۵

ماده ۱۵ از دستگاه‌های مشمول می‌خواهد در فرآیندهای جذب، استخدام، امتیازدهی و مدیریت منابع انسانی، وضعیت تأهل و فرزندآوری را لحاظ کنند و برای حمایت از خانواده، امتیازات متناسب پیش‌بینی شود.

توضیح مدیریتی

این ماده نشان می‌دهد که قانون فقط به حمایت‌های بیرونی اکتفا نکرده، بلکه می‌خواهد نظام اداری و منابع انسانی دستگاه‌ها نیز به سمت خانواده‌محوری تنظیم شود.

یعنی مدیر منابع انسانی باید خانواده‌دار بودن را یک عامل بی‌اثر نداند.

جمع‌بندی مدیریتی ماده ۱۵

ماده ۱۵ یعنی سیاست جمعیتی باید در استخدام و ارتقای نیروی انسانی هم دیده شود.

ماده ۱۷

احکام ذیل نسبت به همه مستخدمین و کارکنان در کلیه بخش‌های دولتی و غیردولتی لازم‌الاجرا می‌باشد:

الف) مرخصی زایمان

- مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق‌العاده‌های مرتبط **نه ماه** افزایش یابد.
- در صورت درخواست مادر، تا **دو ماه** از این مرخصی در ماه‌های پایانی بارداری قابل استفاده است.
- مرخصی مزبور برای تولد **دوقلو و بیشتر، دوازده ماه** می‌باشد.
- در مواردی که مرخصی زایمان موجب اخلاف در کار بخش خصوصی گردد، پس از تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، هزینه تحمیل‌شده توسط دولت جبران خواهد شد.

ب) نوبت کاری شب

• نوبت کاری شب برای:

- مادران شاغل باردار
- مادران دارای فرزند شیرخوار تا دو سال
- پدران تا یک ماهگی نوزاد

• در مشاغل و فعالیتهایی که نیازمند نوبت کاری شب هستند، **اختیاری** است. شمول این بند شامل **بخش خصوصی مشمول قانون کار نمی شود**.

پ) دورکاری

اعطای دورکاری به درخواست مادران باردار، **حداقل به مدت چهار ماه در دوران بارداری**، در مشاغلی که امکان دورکاری در آنها فراهم است، **الزامی** است.

ت) کاهش سن بازنشستگی

• مادران شاغلی که از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون فرزند یا فرزندی به دنیا خواهند آورد، به ازای هر فرزند یک سال کاهش در سن بازنشستگی برخوردار می‌شوند.

• برای فرزند سوم و بیشتر، کاهش یک و نیم سال به ازای هر فرزند خواهد بود.
• حداقل سن بازنشستگی:

• مادر دارای یک فرزند: ۴۲ سال

• مادر دارای دو فرزند: ۴۱ سال

• مادر دارای سه فرزند و بیشتر: ۴۰ سال

• شرط: حداقل ۲۰ سال سابقه بیمه

• برقراری مستمری/حقوق بازنشستگی متناسب با سنوات پرداخت حق بیمه در زمان اشتغال است.

تبصره

• بار مالی اجرای این ماده از محل منابع حاصل از اجرای ماده ۷۲ این قانون در ردیف خاصی در بودجه سنواتی پیش‌بینی و به سازمان تأمین اجتماعی و سایر صندوق‌های بازنشستگی تخصیص داده می‌شود.

ماده ۲۰

«کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مکلف‌اند در روز ملی جمعیت، کارکنانی که در یک سال گذشته، ازدواج کرده و یا دارای فرزند شده‌اند را مورد تشویق قرار دهند.»

تحلیل و تفسیر مدیریتی ماده ۲۰

۱) دامنه شمول (مخاطبان)

این ماده خطاب به کلیه دستگاه‌های مذکور در ماده ۲۹ قانون برنامه ششم توسعه است. این یعنی قانون‌گذار دایره وسیعی از نهادها (تمام دستگاه‌های اجرایی، عمومی، دولتی و نهادهایی که به نوعی از بودجه عمومی استفاده می‌کنند) را مکلف به انجام این کار کرده است.

۲) تکلیف اجرایی (چه کاری باید انجام شود؟)

دستگاه مکلف است برای دو گروه از کارکنان، در یک بازه زمانی مشخص، برنامه تشویقی تعریف و اجرا کند:

- کارکنانی که در یک سال گذشته ازدواج کرده‌اند.

- کارکنانی که در یک سال گذشته صاحب فرزند شده‌اند.

۳) زمان اجرا (چه زمانی؟)

این تشویق باید به‌طور نمادین و مشخص در «روز ملی جمعیت» انجام شود. (این کار باعث ایجاد هویت جمعی در دستگاه نسبت به سیاست‌های جمعیتی می‌شود).

۴) ماهیت تشویق

قانون در اینجا دست مدیر را برای انتخاب نوع تشویق باز گذاشته است (مثلاً لوح تقدیر، پاداش نقدی، مرخصی تشویقی یا سایر مزایای رفاهی)، اما اصل انجام تشویق یک تکلیف قانونی است و اختیاری نیست.

ماده ۲۲ — حمایت از مادر و کودک در محیط‌های اداری و عمومی

الف) تأمین فضای مناسب برای مادر، نوزاد و کودک

کلیه دستگاه‌ها مکلف‌اند در تمامی اماکن تحت اختیار یا نظارت خود، فضای مناسب برای رفع نیازهای ضروری نوزادان، کودکان و مادران باردار فراهم کنند.

این فضا می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- محل مناسب برای استراحت مادر باردار؛
- فضای مناسب برای شیردهی؛
- امکان تعویض پوشک و رسیدگی به نیازهای نوزاد؛
- فضای ایمن و بهداشتی برای حضور کوتاه‌مدت کودک؛
- تجهیزات اولیه مورد نیاز مادر و کودک.

نکته اجرایی:

این تکلیف فقط محدود به ساختمان مرکزی دستگاه نیست، بلکه شامل همه اماکن، مراکز، شعب، واحدهای تابعه و فضاهایی است که در اختیار یا تحت نظارت دستگاه قرار دارد.

ب) ایجاد یا تأمین مهد کودک برای کارکنان

کلیه دستگاه‌ها مکلف‌اند نیاز کارکنان، به‌ویژه مادران شاغل دارای فرزند خردسال، به مهد کودک را تأمین کنند.

این تأمین می‌تواند از چند مسیر انجام شود:

- استفاده از مهد کودک موجود در دستگاه؛
- راه‌اندازی مهد کودک در محل دستگاه؛
- مشارکت با بخش خصوصی برای ایجاد مهد کودک؛
- خرید خدمت از مهد کودک‌های مجاز نزدیک به محل کار؛
- عقد قرارداد با نزدیک‌ترین مهد کودک واجد شرایط.

نکته مدیریتی:

هدف قانون این است که مادر شاغل به دلیل نبود مراقبت از کودک، دچار فشار شغلی، غیبت، کاهش بهره‌وری یا تعارض میان نقش مادری و شغلی نشود.

پ) جامعه هدف

مشمولان اصلی این ماده عبارت‌اند از:

- مادران باردار؛
- مادران دارای نوزاد؛
- مادران کارمند دارای فرزند خردسال، به‌ویژه فرزندان ۲ تا ۷ سال؛
- خانواده‌هایی که برای حضور کودک در محیط‌های اداری یا عمومی نیازمند فضای مناسب هستند.

ماده ۲۸ — پیوست فرهنگی و ترویج سیاست‌های جمعیتی

ماده ۲۸ ناظر بر فرهنگ‌سازی، جریان‌سازی رسانه‌ای و همسو کردن برنامه‌های فرهنگی دستگاه‌ها با سیاست‌های جمعیت است. این ماده همه دستگاه‌ها، به‌ویژه دستگاه‌های فرهنگی، رسانه‌ای، آموزشی و تبلیغی را مکلف می‌کند که در برنامه‌ها و محصولات خود، موضوع ازدواج آسان، فرزندآوری، تحکیم خانواده و مقابله با جریان‌های مغایر سیاست‌های جمعیتی را لحاظ کنند.

الف) تدوین پیوست فرهنگی متناسب با سیاست‌های جمعیت

کلیه دستگاه‌ها مکلف‌اند برای برنامه‌ها، طرح‌ها، رویدادها و اقدامات فرهنگی خود، پیوست فرهنگی جمعیتی تدوین کنند. این پیوست باید متناسب با:

- سیاست‌های کلی جمعیت؛
 - ظرفیت‌های ملی؛
 - ظرفیت‌های محلی و منطقه‌ای؛
 - ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی مخاطبان دستگاه؛
 - مأموریت‌ها و اختیارات همان دستگاه؛
 - نیازهای خانواده‌ها، جوانان، مادران و گروه‌های هدف؛
- تنظیم شود.

نکته اجرایی:

پیوست فرهنگی جمعیتی نباید صرفاً یک متن کلی و تشریفاتی باشد؛ بلکه باید نشان دهد هر دستگاه، در حوزه مأموریت خود، چگونه به افزایش رغبت به ازدواج، فرزندآوری، تحکیم خانواده و تکریم نقش مادری کمک می‌کند.

ب) محتوای پیشنهادی پیوست فرهنگی جمعیتی

پیوست فرهنگی دستگاه می‌تواند شامل بندهایی مانند موارد زیر باشد:

- ترویج ازدواج آسان و کاهش تشریفات زائد ازدواج؛
- حمایت رسانه‌ای و فرهنگی از فرزندآوری؛
- تقویت نگرش مثبت نسبت به خانواده‌های دارای چند فرزند؛
- تبیین آثار منفی تأخیر در ازدواج و فرزندآوری؛
- آگاهی‌بخشی درباره پیامدهای کاهش جمعیت و سالمندی جمعیت؛
- ترویج نقش مادری و پدری مسئولانه؛
- صیانت از تحکیم خانواده و کاهش آسیب‌های خانوادگی؛
- مقابله با محتوای تبلیغات یا برنامه‌های مغایر سیاست‌های جمعیتی؛
- طراحی برنامه‌های فرهنگی متناسب با شرایط محلی و بومی؛
- استفاده از ظرفیت نخبگان، روحانیون، دانشگاهیان، هنرمندان و فعالان اجتماعی برای اقناع عمومی.

پ) تولید و انتشار محصولات فرهنگی و رسانه‌ای

دستگاه‌ها، به‌ویژه دستگاه‌های فرهنگی، موظف‌اند در راستای سیاست‌های جمعیتی، نسبت به تولید، حمایت، انتشار یا پخش محصولات فرهنگی اقدام کنند. این محصولات می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- فیلم؛
- سریال؛
- مستند؛
- تیزر و تبلیغات بازرگانی؛
- برنامه تلویزیونی یا رادیویی؛
- محتوای فضای مجازی؛
- پوستر، اینفوگرافیک و موشن گرافیک؛
- کتاب، بروشور و بسته آموزشی؛
- جشنواره، نمایشگاه، همایش و رویداد فرهنگی؛
- مسابقات فرهنگی، هنری و رسانه‌ای.

ت) محورهای پیشنهادی تولید محتوا

برنامه‌ها و محصولات فرهنگی موضوع ماده ۲۸ باید در راستای این محورها طراحی شوند:

۱. ازدواج آسان

تمرکز بر ترویج ازدواج به‌موقع، ساده و کم‌هزینه و مقابله با تشریفات، تجمل‌گرایی و موانع فرهنگی ازدواج.

۲. فرزندآوری

ترویج نگرش مثبت نسبت به فرزندآوری و نشان دادن آثار فردی، خانوادگی و اجتماعی داشتن فرزند.

۳. تعدد فرزند

بازنمایی مثبت خانواده‌های دارای چند فرزند و اصلاح تصویر نادرست از خانواده پرجمعیت در رسانه‌ها و محصولات فرهنگی.

۴. تقویت نقش مادری

تکریم جایگاه مادر، حمایت از مادران شاغل و خانه‌دار، و تبیین نقش مادری به عنوان یکی از ارکان مهم تحکیم خانواده و آینده جامعه.

۵. صیانت از تحکیم خانواده

تولید محتوا در جهت افزایش محبت، مسئولیت‌پذیری، مهارت‌های همسرداری، فرزندپروری و پیشگیری از فروپاشی خانواده.

۶. آگاهی‌بخشی درباره عوارض پیشگیری و سقط جنین

تبیین پیامدهای فردی، خانوادگی، اجتماعی، اخلاقی و سلامت‌محور پیشگیری‌های نادرست، سقط جنین و رفتارهای مغایر با سیاست‌های جمعیتی، در چارچوب قوانین و ملاحظات تخصصی.

۷. مقابله با سیاست‌ها و محتواهای مغایر جمعیت

شناسایی و اصلاح برنامه‌ها، تبلیغات، پیام‌ها یا رویه‌هایی که به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم باعث کاهش رغبت به ازدواج، فرزندآوری یا تشکیل خانواده می‌شوند.

ماده ۷۱ — متن قانون

ماده ۷۱

مستنکفین از اجرای این قانون، علاوه بر جبران خسارات وارده و اعمال مجازات موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات حبس یا جزای نقدی درجه چهار یا پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ محکوم می‌شوند.

تبصره ۱

مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ چنانچه در اجرای احکام این قانون ناظر به وظایف خود اهمال یا ترک فعل یا ممانعت نمایند، علاوه بر مجازات صدر این ماده به پنج تا پانزده سال محرومیت از حقوق اجتماعی (موضوع ماده (۲۶) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱) محکوم می‌شوند.

تبصره ۲

سازمان بازرسی کل کشور و نهادهای امنیتی در حوزه نظارتی خویش مکلفند مستنکفین از اجرای این قانون را شناسایی نموده و به مراجع قضایی معرفی نمایند. در اجرای این حکم مقام قضایی مکلف است نسبت به گزارش‌های واصله و شکوائیه‌های مردمی رسیدگی کند.

(۱) اصل ماده ۷۱

هر کسی که از اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت خودداری کند، فقط با تذکر اداری مواجه نمی‌شود؛ بلکه ممکن است:

• **خسارت بدهد،**

• **به مجازات اداری محکوم شود،**

• **و حتی به حبس یا جزای نقدی درجه ۴ یا ۵ محکوم شود.**

یعنی قانون برای اجرا نشدن، ضمانت اجرای کیفری گذاشته است.

بخش اختصاصی قانون

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

ماده ۲۵

متن قانون

پ- نیم‌بها بودن بلیط سینماها هر ماه یک بار.

توضیح کوتاه

قانون برای برخی گروه‌ها استفاده از سینما را با تخفیف (نیم‌بها) در ماه یک‌بار پیش‌بینی کرده است و اجرای آن در حوزه سینماها زیر نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شود.

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

ماده ۲۸ (نظارت بر تولیدات فرهنگی)

متن قانون

در بستر فضای مجازی و تولیدات رسانه‌ای - هنری به‌ویژه سینمایی، تئاتر، محصولات شبکه نمایش خانگی و نشر آثار نظارت نموده و در صورت تخلف مراتب را از طریق مراجع ذی‌صلاح قانونی پیگیری نمایند.

توضیح کوتاه

صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظفاند بر محتوای فرهنگی و رسانه‌ای مانند فیلم، سریال، تئاتر، آثار شبکه خانگی و محتوای فضای مجازی نظارت کنند و تخلفات را پیگیری نمایند.

ماده ۲۸ (نمادها و تصاویر حمایتی)

متن قانون

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است نسبت به تهیه عبارات، نمادها و تصاویر مناسب در حمایت از مادران و فرزندآوری اقدام نماید.

توضیح کوتاه

این ماده بر فرهنگ‌سازی از طریق نمادها و تصاویر تأکید دارد؛ یعنی در محصولات فرهنگی، مطبوعات و کالاها از نشانه‌ها و پیام‌های حمایتی درباره مادران و خانواده‌های دارای فرزند استفاده شود.

اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی

ماده ۳۱

متن قانون

دستگاه‌های اجرایی مکلفند حداقل سی درصد (۳۰٪) از بودجه‌های حمایتی خود را به سازمان‌های مردم‌نهاد، تشکل‌های فرهنگی، گروه‌های جهادی، کانون‌های فرهنگی مساجد و مجموعه‌های فعال در حوزه تسهیل ازدواج، فرزندآوری و تحکیم خانواده اختصاص دهند.

توضیح کوتاه

این ماده تأکید می‌کند که بخشی از اعتبارات حمایتی دستگاه‌ها باید به نهادهای مردمی و فرهنگی فعال در حوزه ازدواج و جمعیت اختصاص یابد تا برنامه‌های ترویجی و حمایتی در این حوزه تقویت شود.

اداره کل مالیاتی

ماده ۱۸

متن قانون

میزان معافیت مالیاتی اشخاص حقیقی به ازای فرزند سوم و بیشتر که بعد از تصویب این قانون متولد شود، به ازای هر فرزند، پانزده درصد (۱۵٪) افزایش می یابد.

توضیح کوتاه

این ماده برای حمایت از خانواده های دارای فرزند سوم و بیشتر، **افزایش معافیت مالیاتی** پیش بینی کرده است. یعنی اگر شخص حقیقی بعد از تصویب قانون صاحب فرزند سوم یا بیشتر شود، به ازای هر فرزند مشمول، **۱۵ درصد به معافیت مالیاتی او اضافه می شود.**

نکته اجرایی برای اداره کل امور مالیاتی

اداره کل امور مالیاتی باید مشخص کند این معافیت برای اشخاص حقیقی مشمول، به ویژه در مالیات حقوق کارکنان، **اعمال شده یا خیر** و در صورت اجرا، تعداد بهره مندان در سال ۱۴۰۴ اعلام شود.

اداره کل بهزیستی

ماده ۲۳

متن قانون

سازمان بهزیستی کشور مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، نسبت به توسعه و تجهیز کمی و کیفی شیرخوارگاه‌ها تا یک و نیم برابر سطح فعلی اقدام نماید.

توضیح کوتاه

این بخش، بهزیستی را موظف می‌کند ظرفیت و کیفیت شیرخوارگاه‌ها را افزایش دهد؛ یعنی هم تعداد/ظرفیت مراکز و هم امکانات و کیفیت نگهداری باید ارتقا پیدا کند.

متن قانون

سازمان بهزیستی کشور مکلف است در شیرخوارگاه‌ها و مراکز نگهداری شبانه‌روزی کودکان بی‌سرپرست و خیابانی، یک نفر آشنا به تربیت اسلامی کودک را با معرفی مدیریت حوزه‌های علمیه به‌کارگیری نماید.

توضیح کوتاه

در هر مرکز نگهداری کودک، باید فردی آشنا با تربیت اسلامی کودک حضور داشته باشد تا در کنار مراقبت‌های معمول، به جنبه‌های تربیتی و دینی کودکان نیز توجه شود.

متن قانون

سازمان بهزیستی کشور مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، نسبت به برنامه‌ریزی و نظارت بر محتوای تربیتی و آموزشی و ابعاد معنوی و مذهبی این مراکز اقدام نماید.

توضیح کوتاه

بهزیستی باید فقط متولی نگهداری فیزیکی کودکان نباشد؛ بلکه باید بر محتوای تربیتی، آموزشی، معنوی و مذهبی مراکز نیز برنامه‌ریزی و نظارت کند.

پزشکی قانونی

ماده ۵۶

متن قانون

کلیه مراکز پزشکی قانونی در مراکز استان‌ها مکلفند درخواست‌ها را به کمیسیون سقط قانونی ارجاع نمایند.

توضیح کوتاه

پزشکی قانونی استان باید درخواست‌های مربوط به سقط قانونی را دریافت و برای بررسی به کمیسیون سقط قانونی ارجاع دهد. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید مشخص شود چه تعداد درخواست به کمیسیون سقط قانونی ارجاع شده و اعضای کمیسیون شامل قاضی ویژه، پزشک متخصص و متخصص پزشکی قانونی چه کسانی بوده‌اند.

ماده ۵۶

متن قانون

کمیسیون سقط قانونی مرکب از یک قاضی ویژه، یک پزشک متخصص متعهد و یک متخصص پزشکی قانونی تشکیل می‌شود و حداکثر ظرف یک هفته نسبت به درخواست واصله تصمیم‌گیری می‌نماید. رأی لازم توسط قاضی عضو کمیسیون صادر می‌شود و این رأی حداکثر پانزده روز اعتبار دارد.

توضیح کوتاه

کمیسیون سقط قانونی باید حداکثر ظرف یک هفته تشکیل و درباره درخواست تصمیم‌گیری کند. در صورت صدور مجوز، اعتبار آن ۱۵ روز است. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد کمیسیون‌های تشکیل‌شده و تعداد مجوزهای صادرشده سقط قانونی اعلام شود.

پزشکی قانونی

ماده ۵۶

متن قانون

بیمارستان‌ها و مراکز مورد تأیید پزشکی قانونی موظفند در موارد مجاز سقط، منحصراً پس از دستور قاضی، سقط جنین را اجرا کنند و اطلاعات مربوط را با رعایت اصول محرمانگی در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری نمایند.

توضیح کوتاه

اجرای سقط قانونی فقط در بیمارستان‌ها و مراکز مورد تأیید پزشکی قانونی و فقط پس از دستور قاضی مجاز است. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید نام بیمارستان‌های مورد تأیید پزشکی قانونی و تعداد سقط‌های قانونی انجام‌شده با دستور قاضی اعلام شود.

پزشکی قانونی

ماده ۵۶

متن قانون

سازمان پزشکی قانونی اطلاعات مربوط به کلیه مراحل درخواست سقط تا نتیجه آن، اعم از دلایل درخواست‌دهنده، اعضای کمیسیون، صدور یا عدم صدور مجوز و دلیل صدور مجوز را با رعایت اصول محرمانگی، در پرونده الکترونیک سلامت بیمار و یا سامانه ماده (۵۴) این قانون ثبت و بارگذاری می‌کند.

توضیح کوتاه

پزشکی قانونی موظف است تمام مراحل درخواست سقط، از زمان ثبت درخواست تا نتیجه نهایی، را با رعایت محرمانگی در پرونده الکترونیک سلامت یا سامانه ماده ۵۴ ثبت کند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد درخواست‌های سقط ثبت‌شده در پرونده الکترونیک سلامت و تعداد درخواست‌های ثبت‌شده در سامانه ماده ۵۴ اعلام شود.

پزشکی قانونی

ماده ۷۳

متن قانون

به موجب این قانون، قانون سقط درمانی مصوب ۱۳۸۴/۴/۱ و اصلاحات بعدی آن نسخ می‌گردد.

توضیح کوتاه

با تصویب قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون قبلی سقط درمانی نسخ شده است. بنابراین مبنای رسیدگی و صدور مجوز سقط قانونی، مقررات جدید این قانون به‌ویژه ماده ۵۶ است.

اداره کل تامین اجتماعی

ماده ۷۳

متن قانون

به موجب این قانون، ماده ۸۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴/۴/۳ و محدودیت‌های مربوط به تعداد فرزندان در کمک عائله‌مندی، نسخ می‌گردد.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، محدودیت‌های قبلی مربوط به تعداد فرزندان در کمک عائله‌مندی حذف شده و تأمین اجتماعی باید پرداخت این مزایا را مطابق قانون جدید اعمال کند.

ماده ۱۷

متن قانون

بار مالی اجرای این ماده از محل منابع حاصل از اجرای ماده ۷۲ این قانون تأمین می‌شود.

توضیح کوتاه

برای اجرای ماده ۱۷، سازمان تأمین اجتماعی باید پیگیری کند که منابع مالی لازم از محل منابع ماده ۷۲ پیش‌بینی و تخصیص یابد. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد پیگیری‌های مکتوب برای تخصیص اعتبار و مبلغ اختصاص یافته ثبت شود.

ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)

ماده ۶۸

متن قانون

مبلغ بیست هزار میلیارد (۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از منابع این ماده برای تأمین جهیزیه با کالای ایرانی به ستاد اجرایی فرمان امام(ره) اختصاص می‌یابد.

توضیح کوتاه

این حکم، ستاد اجرایی فرمان امام(ره) را مکلف به تأمین جهیزیه با کالای ایرانی از محل مبلغ اختصاص یافته می‌کند. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد خانواده‌های دریافت کننده و مبلغ اختصاص یافته مشخص شود.

ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)

ماده ۴۲

متن قانون

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با معرفی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و همکاری کمیته امداد امام خمینی(ره)، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام(ره) و بنیاد مستضعفان، مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر پنج سال را که بر اساس آزمون وسع، نیازمند حمایت می‌باشند، شناسایی کرده و خدمات سبد تغذیه رایگان و بسته بهداشتی رایگان را به آنها به صورت ماهانه اختصاص دهد.

توضیح کوتاه

ستاد اجرایی فرمان امام(ره) باید در شناسایی و معرفی مادران مشمول، در کنار وزارت تعاون و وزارت بهداشت همکاری کند تا سبد تغذیه و بسته بهداشتی ماهانه به گروه‌های هدف برسد. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر پنج سال که شناسایی و معرفی شده‌اند، اعلام شود.

اداره کل ثبت احوال

ماده ۲۵

متن قانون

سازمان ثبت احوال کشور مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به ایجاد سامانه برخط برای صدور «شناسه مادرانه» برای مادران دارای سه فرزند و بیشتر اقدام نماید. اعتبار این شناسه ده سال است.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، سازمان ثبت احوال باید سامانه‌ای برخط برای صدور شناسه مادرانه ایجاد کند تا مادران دارای سه فرزند و بیشتر بتوانند از مزایا و تسهیلات پیش‌بینی‌شده در قانون استفاده کنند. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید نام و مشخصات سامانه ایجادشده و دستگاه‌هایی که به سامانه صدور شناسه مادرانه متصل شده‌اند اعلام شود.

اداره کل ثبت احوال

ماده ۶۳

متن قانون

سازمان ثبت احوال کشور با همکاری وزارت امور خارجه مکلف است سامانه ثبت تغییر نشانی را حفظ و ارتقاء داده و امکان دسترسی به آن را برای همه ایرانیان در داخل و خارج از کشور فراهم نماید.

توضیح کوتاه

این ماده ثبت احوال را موظف می کند **سامانه ثبت تغییر نشانی** را به گونه ای توسعه دهد که همه ایرانیان در داخل و خارج از کشور بتوانند تغییر نشانی خود را ثبت کنند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید آدرس سامانه ثبت تغییر نشانی و وضعیت دسترس پذیری آن اعلام شود.

اداره کل ثبت احوال

ماده ۶۳

متن قانون

سازمان ثبت احوال کشور با همکاری مرکز آمار ایران و دستگاه‌های ذی‌ربط مکلف است آمار مهاجرت را بر حسب فرد و خانواده به صورت سالانه بر پایه داده‌های مکانی پایگاه اطلاعات جمعیت کشور تولید و منتشر نماید و سازوکار لازم برای ثبت رویدادهای حیاتی و تغییرات نشانی اتباع خارجی را در پایگاه اطلاعات جمعیت کشور فراهم کند.

توضیح کوتاه

بر اساس این حکم، ثبت احوال باید با همکاری مرکز آمار و دستگاه‌های مرتبط از جمله متولیان امور اتباع، آمار مهاجرت را به صورت سالانه تهیه و منتشر کند و امکان ثبت اطلاعات مربوط به رویدادهای حیاتی و تغییر نشانی اتباع خارجی را در پایگاه اطلاعات جمعیت کشور فراهم سازد.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید وضعیت تولید و انتشار آمار مهاجرت و اقدامات انجام‌شده برای تکمیل داده‌های پایگاه اطلاعات جمعیت کشور اعلام شود.

اداره کل ثبت اسناد و املاک

ماده ۳۸

متن قانون

دفاتر رسمی ثبت ازدواج مکلفند قبل از تحویل سند رسمی ازدواج، گواهی شرکت زوجین در دوره‌های آموزشی حین ازدواج را اخذ نمایند.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، دفاتر ثبت ازدواج نمی‌توانند بدون دریافت **گواهی شرکت در دوره‌های آموزشی حین ازدواج**، سند رسمی ازدواج را تحویل دهند.

بنابراین اداره کل ثبت اسناد و املاک استان باید بر عملکرد دفاتر ثبت ازدواج در این خصوص نظارت داشته باشد. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ لازم است:

- تعداد معرفی‌نامه‌های صادرشده برای زوجین جهت گذراندن دوره آموزشی ازدواج اعلام شود؛
- نام مراکز آموزشی معرفی‌شده مشخص گردد؛
- وضعیت نظارت بر اخذ گواهی دوره‌ها از سوی دفاتر ثبت ازدواج تشریح شود.

موسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۴۱

متن قانون

جهاد دانشگاهی مکلف است حداقل ده درصد (۱۰٪) از بودجه طرح‌های نوآورانه خود را به طرح‌های مرتبط با درمان ناباروری، ترویج زایمان طبیعی، ایمن و استاندارد اختصاص دهد.

توضیح کوتاه

این ماده جهاد دانشگاهی را موظف می‌کند بخشی از بودجه طرح‌های نوآورانه خود را به پژوهش‌ها و فناوری‌های مرتبط با ناباروری و سلامت باروری اختصاص دهد.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید مبلغ کل بودجه طرح‌های نوآورانه و میزان اعتبار اختصاص یافته به طرح‌های ناباروری و زایمان طبیعی اعلام شود.

مؤسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۲۶

متن قانون

دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مکلفند تسهیلات لازم برای ادامه تحصیل دانشجویان
باردار و مادران دانشجو را فراهم کنند.

توضیح کوتاه

این ماده مجموعه‌ای از حمایت‌های آموزشی برای دانشجویان باردار و مادران دانشجو
پیش‌بینی کرده است تا تحصیل آنان به دلیل بارداری یا فرزندآوری متوقف نشود

موسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۷

متن قانون

وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی مکلفند نسبت به توسعه و احداث خوابگاه های متاهلی و تأمین زیرساخت های لازم برای دانشجویان متأهل اقدام نمایند.

توضیح کوتاه

این ماده با هدف حمایت از ازدواج دانشجویی و تسهیل زندگی مشترک دانشجویان، دانشگاه ها را موظف به توسعه خوابگاه های متاهلی کرده است.

موسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۳۵

متن قانون

وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند نسبت به بازنگری و اصلاح محتوای آموزشی و حذف موارد مغایر با سیاست‌های کلی جمعیت و فرزندآوری اقدام نمایند.

توضیح کوتاه

دانشگاه‌ها باید محتوای آموزشی، درسی و فرهنگی را بررسی کنند و مواردی که مخالف سیاست‌های حمایت از خانواده و فرزندآوری است حذف یا اصلاح نمایند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید اعلام شود آیا رصد محتوای آموزشی انجام شده و چه مواردی حذف یا اصلاح شده است (حداقل چند نمونه مشخص ذکر شود).

موسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۳۹

متن قانون

دستگاه‌های اجرایی و دانشگاه‌ها مکلفند از پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی مرتبط با اولویت‌های پژوهشی ستاد ملی جمعیت حمایت نمایند.

توضیح کوتاه

دانشگاه‌ها باید از پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی که در حوزه جمعیت، خانواده و فرزندآوری و مطابق اولویت‌های پژوهشی ستاد ملی جمعیت هستند حمایت کنند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ تعداد پایان‌نامه‌های حمایت‌شده و چند عنوان نمونه از آنها اعلام شود.

موسسات عالی، دانشگاه ها و مراکز آموزشی

ماده ۸

متن قانون

صندوق های رفاه دانشجویی و طلاب مکلفند برای دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن، بخشی از ودیعه مسکن را تأمین نمایند.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، صندوق های رفاه دانشجویی باید حداقل پنجاه درصد ودیعه مسکن دانشجویان و طلاب متأهل فاقد مسکن را تأمین کنند.

مبنای محاسبه ودیعه مسکن:

واحد ۷۰ متری در شهرهای بالای ۵۰۰ هزار نفر جمعیت

واحد ۱۰۰ متری در سایر شهرها

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد دانشجویان دریافت کننده ودیعه مسکن و مبلغ پرداخت شده اعلام شود.

اداره اوقاف و امور خیریه استان

تبصره ۷ ماده ۷

متن قانون

سازمان اوقاف و امور خیریه و تولیت‌های آستان‌های مقدسه مکلفند با استفاده از ظرفیت‌های مردمی نسبت به ترویج فرهنگ وقف و تعالی خانواده و احداث خوابگاه‌های متاهلین اقدام نمایند.

توضیح کوتاه

بر اساس تبصره ۷ ماده ۷، سازمان اوقاف و امور خیریه و تولیت‌های آستان‌های مقدسه دو تکلیف اصلی دارند:

1. ترویج فرهنگ وقف و تعالی خانواده با استفاده از ظرفیت‌های مردمی؛

2. احداث خوابگاه‌های متاهلین با بهره‌گیری از مشارکت‌ها و ظرفیت‌های مردمی.

بنابراین اداره اوقاف و امور خیریه استان در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید مشخص کند که در این دو محور چه اقداماتی انجام شده است.

سازمان تبلیغات

ماده ۳۰

متن قانون

سازمان تبلیغات اسلامی مکلف است با همکاری دستگاه‌های فرهنگی و مردمی، برنامه جامع حمایت از فعالان مردمی حوزه خانواده، ازدواج و فرزندآوری را تدوین و اجرا نماید.

توضیح کوتاه

این ماده سازمان تبلیغات اسلامی را موظف می‌کند برای حمایت و ساماندهی فعالان مردمی حوزه ازدواج و فرزندآوری برنامه جامع طراحی کند.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید مشخص شود آیا برنامه جامع تدوین شده است یا خیر و همچنین تعداد جلسات برگزار شده برای تدوین برنامه و مهم‌ترین مصوبات یا محتوای برنامه ارائه شود.

سازمان تبلیغات

ماده ۳۷

متن قانون

دستگاه‌های فرهنگی و تبلیغی از جمله سازمان تبلیغات اسلامی مکلفند نسبت به ترویج فرهنگ واسطه‌گری در امر ازدواج و تسهیل معرفی جوانان برای ازدواج از طریق نهادهای مردمی، مؤسسات فرهنگی و روحانیون اقدام نمایند.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، سازمان تبلیغات اسلامی باید از ظرفیت روحانیون، هیئات مذهبی، مؤسسات فرهنگی و تشکلهای مردمی برای گسترش فرهنگ واسطه‌گری در ازدواج و تسهیل ازدواج جوانان استفاده کند. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ لازم است تعداد برنامه‌های فرهنگی برگزار شده در این زمینه، عنوان برنامه‌ها و زمان اجرای آنها اعلام شود.

سازمان تبلیغات

ماده ۳۱

متن قانون

دستگاه‌های اجرایی موظفند حداقل سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات حمایتی خود در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی را برای حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه جمعیت، ازدواج، فرزندآوری و تحکیم خانواده اختصاص دهند.

توضیح کوتاه

این ماده دستگاه‌های فرهنگی از جمله سازمان تبلیغات اسلامی را موظف می‌کند بخشی از اعتبارات حمایتی خود را به سازمان‌های مردم‌نهاد، تشکل‌های فرهنگی، گروه‌های جهادی و کانون‌های فرهنگی فعال در حوزه ازدواج و فرزندآوری اختصاص دهند.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید نام و مشخصات سازمان‌های مردم‌نهاد حمایت‌شده و میزان اعتبار اختصاص‌یافته برای حمایت از آنها اعلام شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸

متن قانون

سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های فرهنگی مکلفند در راستای تحقق اهداف قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت نسبت به تولید، پخش و ترویج محتوای فرهنگی، رسانه‌ای و تبلیغی در جهت تحکیم خانواده، ترویج ازدواج، فرزندآوری و مقابله با ترویج تجرد زیستی اقدام نمایند و شاخص‌های لازم برای اجرا و نظارت بر این اهداف را تدوین و گزارش‌های دوره‌ای ارائه کنند.

توضیح کوتاه

این ماده صدا و سیما را مکلف می‌کند برای تحقق اهداف قانون جوانی جمعیت، **شاخص‌های اجرایی و نظارتی** تدوین کرده و گزارش‌های دوره‌ای از اجرای آنها ارائه دهد. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ لازم است ۳ تا ۵ شاخص تدوین شده برای نظارت بر اجرای اهداف قانون و نیز تاریخ ارائه گزارش شش‌ماهه به شورای نظارت بر صدا و سیما اعلام شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸ (نظارت بر تولیدات رسانه‌ای)

متن قانون

دستگاه‌های فرهنگی از جمله سازمان صدا و سیما با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظفند بر تولید و انتشار محتوای رسانه‌ای در حوزه فیلم، سریال، محصولات شبکه نمایش خانگی، آثار هنری و فضای مجازی نظارت داشته باشند تا مغایرتی با سیاست‌های جمعیتی کشور نداشته باشد.

توضیح کوتاه

در این بخش، صدا و سیما با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی باید بر محتوای رسانه‌ای و فرهنگی نظارت کند تا پیام‌های مغایر با سیاست‌های جمعیتی در آنها وجود نداشته باشد. در گزارش سال ۱۴۰۴ باید تعداد آثار مورد نظارت و مشخصات چند نمونه از تولیدات بررسی شده اعلام شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸ (افزایش تبلیغات ترویجی فرزندآوری)

متن قانون

سازمان صدا و سیما موظف است زمان پخش برنامه‌ها و آگهی‌های رسانه‌ای با موضوع ترویج خانواده و فرزندآوری را افزایش دهد.

توضیح کوتاه

در اجرای این حکم، صدا و سیما باید زمان پخش آگهی‌ها و پیام‌های فرهنگی درباره خانواده‌های دارای سه فرزند و بیشتر را افزایش دهد.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید مدت زمان اختصاص داده‌شده به این آگهی‌ها و نمونه‌هایی از آگهی‌های پخش‌شده ذکر شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸ (ممنوعیت تبلیغ سبک زندگی مغایر با سیاست‌های جمعیتی)

متن قانون

پخش هرگونه آگهی بازرگانی یا محتوای رسانه‌ای که به ترویج مجرد زیستی، تک‌فرزندی یا کاهش فرزندآوری منجر شود در رسانه‌های عمومی و تبلیغات محیطی ممنوع است.

توضیح کوتاه

صدا و سیما موظف است از پخش تبلیغاتی که سبک زندگی مجرد، فرزند کمتر یا مخالفت با فرزندآوری را ترویج می‌کند جلوگیری کند و بر محتوای تبلیغات نظارت داشته باشد.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸ (برنامه‌های مطالبه‌گری اجرای قانون)

متن قانون

رسانه ملی موظف است با تولید برنامه‌های تحلیلی، خبری و گفت‌وگومحور، اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت را به‌صورت مستمر مورد مطالبه‌گری و پیگیری رسانه‌ای قرار دهد.

توضیح کوتاه

در اجرای این حکم، صدا و سیما باید **برنامه‌های هفتگی یا ماهانه** درباره پیگیری اجرای قانون جوانی جمعیت تولید و پخش کند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ تعداد برنامه‌های مطالبه‌گری تولید شده و نام چند نمونه از آنها باید ذکر شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۸ (تولید محتوای ترویجی خانواده و فرزندآوری)

متن قانون

تولیدات رسانه‌ای در قالب‌های مختلف برنامه‌ای باید در جهت ترویج ارزش‌های خانواده، تشویق به فرزندآوری، تقبیح تجرد زیستی و تأکید بر حرمت سقط جنین طراحی و پخش شود.

توضیح کوتاه

بر اساس این حکم، صدا و سیما باید در برنامه‌های مختلف مانند فیلم، سریال، مستند، برنامه‌های ترکیبی و فرهنگی محتوای مرتبط با فرزندآوری، تحکیم خانواده و حرمت سقط جنین را ترویج کند. در گزارش سال ۱۴۰۴ لازم است چند نمونه از برنامه‌های تولیدی با محور فرزندآوری و همچنین نمونه‌هایی از برنامه‌های دارای محتوای پیشگیری از سقط جنین معرفی شود.

سازمان صدا و سیما

ماده ۲۹

متن قانون

سازمان صدا و سیما مکلف است حداقل ده درصد (۱۰٪) از بودجه برنامه‌های تولیدی و فیلم را به تولید و پخش برنامه‌هایی با محوریت افزایش نرخ باروری، تحکیم خانواده و جوانی جمعیت اختصاص دهد.

توضیح کوتاه

بر اساس این ماده، صدا و سیما باید بخشی از بودجه تولیدات خود را به برنامه‌هایی اختصاص دهد که **فرزندآوری، ازدواج و جوانی جمعیت** را ترویج می‌کنند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید میزان اعتبار اختصاص یافته به این برنامه‌ها و نام حداقل چند برنامه تولیدی مرتبط اعلام شود.

اداره کل آموزش و پرورش

ماده ۳۳ (بخش اول: آموزش دانش آموزان)

متن قانون

وزارت آموزش و پرورش مکلف است در راستای اجرای سند تحول بنیادین، نسبت به تربیت و آموزش مهارت‌های مربوط به سبک زندگی اسلامی - ایرانی، اقتضائات ازدواج و تفکر فرزندآوری در کلیه مقاطع تحصیلی و بسترهای یادگیری اقدام نماید.

توضیح کوتاه

آموزش و پرورش موظف است مهارت‌های سبک زندگی اسلامی، اهمیت ازدواج و فرزندآوری را در برنامه‌های آموزشی تمامی مقاطع تحصیلی بگنجانند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ موارد زیر باید اعلام شود:

- تعداد کل مدارس مجری کارگاه‌های سبک زندگی و ازدواج؛
- ذکر نام ۵ مدرسه نمونه که این طرح را اجرا کرده‌اند.

اداره کل آموزش و پرورش

ماده ۳۳ (بخش دوم: آموزش کادر آموزشی و اولیا)

متن قانون

وزارت آموزش و پرورش مکلف است آموزش‌های لازم را در خصوص مهارت‌های تربیتی، بلوغ و ازدواج به کادر آموزشی و اولیای دانش‌آموزان بر اساس سبک زندگی اسلامی - ایرانی به‌صورت حضوری ارائه دهد.

توضیح کوتاه

این بخش از قانون بر توانمندسازی **معلمان و والدین** در حوزه مسائل تربیتی، بلوغ و ازدواج متناسب با سن دانش‌آموزان تأکید دارد.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید مستندات زیر ارائه گردد:

تعداد جلسات آموزشی برگزار شده برای کادر آموزشی؛

تعداد جلسات آموزشی برگزار شده برای اولیا؛

نام ۵ مدرسه‌ای که این دوره‌ها در آن‌ها به‌صورت شاخص برگزار شده است.

اداره کل آموزش و پرورش

ماده ۳۳ (بخش سوم: تربیت دبیر مدیریت خانواده)

متن قانون

وزارت آموزش و پرورش مکلف است نسبت به تربیت نیروی انسانی متعهد و متاهل برای تدریس درس «مدیریت خانواده و سبک زندگی» در مدارس اقدام نماید.

توضیح کوتاه

برای تدریس درس مدیریت خانواده، اولویت با تربیت و به کارگیری نیروهایی است که علاوه بر تخصص، متاهل و متعهد به ارزش‌های خانواده باشند.

در گزارش سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر مشخص شود:

تعداد افراد آموزش‌دیده و تربیت‌یافته برای تدریس این درس؛

زمان و مکان برگزاری دوره‌های بازآموزی یا تربیتی دبیران؛

نام ۵ مدرسه‌ای که این نیروها در آن‌ها مشغول به تدریس هستند.

اداره کل آموزش و پرورش

ماده ۳۴

متن قانون

وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است نسبت به ایجاد، گسترش و تقویت رشته‌های تحصیلی متناسب با نقش خانواده و زن، از جمله رشته «مدیریت خانه و خانواده» در سطوح مختلف اقدام نماید.

توضیح کوتاه

این ماده بر توسعه رشته‌های تحصیلی که نقش خانواده و جایگاه زن را تقویت می‌کنند (مانند مدیریت خانواده در هنرستان‌ها یا مراکز آموزشی) تأکید دارد.

در گزارش سال ۱۴۰۴ لازم است موارد زیر درج شود:

نام دقیق رشته‌های ایجاد شده یا تقویت شده؛

ذکر نام ۵ مدرسه یا مرکز آموزشی که این رشته‌ها در آن‌ها تدریس می‌شود.

حوزه های علمی

**ماده ۲۶ – مرخصی یک نیم سال تحصیلی برای مادر باردار طلبه
متن قانون:**

کلیه مؤسسات آموزش عالی و مراکز حوزوی مکلفند با تقاضای کتبی طلاب و دانشجویان مادر باردار جهت مرخصی یک نیم سال تحصیلی قبل از زایمان، بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

توضیح کوتاه:

طلاب مادر باردار می توانند پیش از زایمان از یک نیم سال مرخصی تحصیلی استفاده کنند و این مدت در سنوات تحصیلی آنان محاسبه نمی شود.

در گزارش عملکرد، باید تعداد درخواست های ثبت شده و تعداد موافقت های انجام شده اعلام شود.

حوزه های علمی

**ماده ۲۶ – مرخصی مادر دارای فرزند زیر دو سال
متن قانون:**

مراکز حوزوی مکلفند با تقاضای مرخصی طلاب و دانشجویان مادر دارای فرزند زیر دو سال، حداکثر تا چهار نیمسال تحصیلی، بدون احتساب در سنوات تحصیلی موافقت نمایند.

توضیح کوتاه:

طلاب مادر دارای فرزند زیر دو سال امکان استفاده از مرخصی تحصیلی تا سقف چهار نیمسال را دارند و این مدت نیز در سنوات تحصیلی آنان محاسبه نمی شود.

در گزارش، تعداد درخواستها، تعداد موافقتها و میانگین تعداد نیمسالهای موافقت شده باید ذکر شود.

حوزه های علمی

**ماده ۲۶ – میهمانی طلاب باردار یا دارای فرزند زیر دو سال
متن قانون:**

مراکز حوزوی مکلفند با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت میهمانی، به میزان حداکثر چهار نیم سال تحصیلی، به حوزه یا مؤسسه آموزش عالی هم سطح یا پایین تر مورد تقاضا موافقت نمایند.

توضیح کوتاه:

این حکم برای تسهیل ادامه تحصیل مادران طلبه پیش بینی شده است تا در صورت نیاز بتوانند موقتاً در حوزه یا مرکز آموزشی مناسب تر ادامه تحصیل دهند.

در گزارش، تعداد درخواست های میهمانی و تعداد موافقت های انجام شده باید اعلام شود.

حوزه های علمیه

**ماده ۲۶ – میهمانی طلاب باردار یا دارای فرزند زیر دو سال
متن قانون:**

مراکز حوزوی مکلفند با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر دو سال جهت میهمانی، به میزان حداکثر چهار نیم سال تحصیلی، به حوزه یا مؤسسه آموزش عالی هم سطح یا پایین تر مورد تقاضا موافقت نمایند.

توضیح کوتاه:

این حکم برای تسهیل ادامه تحصیل مادران طلبه پیش بینی شده است تا در صورت نیاز بتوانند موقتاً در حوزه یا مرکز آموزشی مناسب تر ادامه تحصیل دهند.

در گزارش، تعداد درخواست های میهمانی و تعداد موافقت های انجام شده باید اعلام شود.

حوزه های علمیه

**ماده ۲۶ – آموزش غیرحضوری و مجازی مادران طلبه
متن قانون:**

مراکز حوزوی مکلفند با تقاضای طلاب و دانشجویان مادر باردار یا دارای فرزند زیر سه سال جهت آموزش مجازی یا غیرحضوری برای گذراندن واحدهای دروس نظری دوره تحصیل موافقت نمایند.

توضیح کوتاه:

طلاب مادر باردار یا دارای فرزند زیر سه سال می توانند دروس نظری خود را به صورت مجازی یا غیرحضوری بگذرانند. در گزارش، تعداد درخواست های آموزش غیرحضوری و تعداد موافقت های صورت گرفته باید درج شود.

حوزه های علمیه

ماده ۲۶ – افزایش سهمیه سقف استاد راهنما

متن قانون:

مراکز حوزوی باید شرایطی را فراهم نمایند که برای اساتید راهنما، به ازای داشتن هر دانشجوی مادر باردار یا دارای فرزند شیرخوار، یک سهمیه به سقف استاد راهنمایی آنان اضافه شود.

توضیح کوتاه:

برای تشویق اساتید به راهنمایی طلاب مادر، به ازای هر طلبه باردار یا دارای فرزند شیرخوار، یک ظرفیت اضافه به سقف استاد راهنما افزوده می شود.

در گزارش، تعداد سهمیه های اضافه شده به سقف اساتید راهنما باید اعلام شود.

حوزه های علمیه

ماده ۳۹ – حمایت از پایان نامه های مرتبط با جمعیت

متن قانون:

حوزه های علمیه و مراکز آموزش عالی موظفند از پایان نامه ها و رساله های مرتبط با اولویت های پژوهشی ستاد ملی جمعیت در مقاطع تحصیلات تکمیلی حمایت کنند.

توضیح کوتاه:

پایان نامه ها و پژوهش هایی که در حوزه خانواده، جمعیت، فرزندآوری، ازدواج و سیاست های جمعیتی کشور تدوین می شوند، باید مورد حمایت قرار گیرند.

در گزارش، تعداد پایان نامه های حمایت شده و عنوان پنج پایان نامه شاخص باید ذکر شود.

حوزه های علمیه

**ماده ۸ – تأمین ودیعه مسکن طلاب فاقد مسکن
متن قانون:**

مراکز مدیریت حوزه های علمیه و صندوق های رفاهی مربوط، مکلفند نسبت به تأمین بخشی از ودیعه مسکن طلاب فاقد مسکن دارای فرزند اقدام نمایند.

توضیح کوتاه:

این حکم با هدف حمایت از طلاب متأهل و دارای فرزند پیش بینی شده و ناظر بر پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن به طلاب فاقد مسکن است.

در گزارش، باید مشخص شود صندوق رفاهی وجود دارد یا خیر، تعداد ودیعه های پرداخت شده چه میزان بوده و مجموع مبلغ پرداختی چقدر است.

حوزه های علمی

نکته تکمیلی ماده ۲۶

متن قانون:

شمول احکام ماده ۲۶ بر مراکز مدیریت حوزه های علمی، مشروط به عدم مغایرت با اساسنامه حوزه های علمی و هماهنگی با مدیریت ذی ربط است.

توضیح کوتاه:

بنابراین اجرای تسهیلات آموزشی ماده ۲۶ در حوزه های علمی باید با مقررات داخلی حوزه و مدیریت مربوطه هماهنگ باشد.

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ماده ۲۴ - شناسایی مادران باردار، شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال تحت پوشش نهادهای حمایتی
متن قانون:

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نهادهای حمایتی، نسبت به شناسایی مادران باردار، مادران شیرده و مادران دارای کودک زیر پنج سال که تحت پوشش نهادهای حمایتی هستند، اقدام نماید و بر اساس آزمون وسع، برای آنان سبد تغذیه و بسته بهداشتی رایگان اختصاص دهد.

توضیح کوتاه:

این حکم با هدف حمایت از سلامت مادران و کودکان در خانواده‌های کم‌برخوردار پیش‌بینی شده است. اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان باید با همکاری دستگاه‌های حمایتی و بهداشتی، افراد مشمول را شناسایی کرده و زمینه دریافت سبد تغذیه و بسته بهداشتی را فراهم کند.

در گزارش، باید تعداد مادران باردار شناسایی شده، تعداد مادران شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال شناسایی شده و تعداد بسته‌های تغذیه و بهداشتی ارائه شده اعلام شود.

اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ماده ۲۴ - شناسایی خانواده‌های غیر تحت پوشش نهادهای حمایتی بر اساس آزمون وسع متن قانون:

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است خانواده‌هایی را که تحت پوشش نهادهای حمایتی نیستند، اما استحقاق آنان از طریق آزمون وسع بررسی و تأیید می‌شود، شناسایی نماید و برای مادران باردار، مادران شیرده و مادران دارای کودک زیر پنج سال در این خانواده‌ها، سبد تغذیه و بسته بهداشتی ماهانه اختصاص دهد.

توضیح کوتاه:

بر اساس این حکم، حمایت تغذیه‌ای و بهداشتی فقط محدود به خانواده‌های تحت پوشش نهادهای حمایتی نیست؛ بلکه خانواده‌هایی که تحت پوشش رسمی نیستند اما از نظر اقتصادی نیازمند تشخیص داده می‌شوند نیز مشمول حمایت قرار می‌گیرند.

در گزارش، باید تعداد مادران باردار شناسایی شده غیر تحت پوشش، تعداد مادران شیرده و دارای کودک زیر ۵ سال غیر تحت پوشش و تعداد بسته‌های تغذیه و بهداشتی ارائه شده به این خانواده‌ها ذکر شود.

اداره کل میراث فرهنگی و گردشگری

**ماده ۲۵ – نیم‌بها بودن بلیت اماکن تاریخی، فرهنگی و موزه‌ها
متن قانون:**

دستگاه‌های اجرایی مولی اماکن تاریخی، فرهنگی و موزه‌ها مکلفند برای خانواده‌ها و افراد مشمول قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، امکان استفاده از اماکن مذکور را با بلیت نیم‌بها فراهم نمایند.

توضیح کوتاه:

اداره کل میراث فرهنگی استان موظف است اجرای بلیت نیم‌بها برای مشمولان قانون را در اماکن تاریخی، فرهنگی و موزه‌های تحت مدیریت خود اعمال نماید.

در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید موارد زیر درج شود:

نام ۵ مکان تاریخی، فرهنگی یا موزه که قانون در آن‌ها اجرا می‌شود
تعداد افراد مشمول قانون که در سال ۱۴۰۴ با بلیت نیم‌بها بازدید کرده‌اند
روش احراز مشمولان (مدارک هویتی / اتصال به سامانه برخط ثبت احوال)

اداره کل ورزش و جوانان

ماده ۳۷ – صدور مجوز مراکز فعال در امر انتخاب همسر

متن قانون:

وزارت ورزش و جوانان مکلف است با تأیید سازمان تبلیغات اسلامی، نسبت به صدور مجوز و ساماندهی مراکز فعال در امر انتخاب همسر اقدام نماید.

توضیح کوتاه:

اداره کل ورزش و جوانان استان موظف به ساماندهی و صدور مجوز برای مراکز همسان‌گزینی با اخذ تأییدیه‌های لازم است. در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید ذکر شود:

تعداد مراکز فعال در امر انتخاب همسر تا پایان سال ۱۴۰۴

تعداد مجوزهای صادرشده در سال ۱۴۰۴

اداره کل ورزش و جوانان

**ماده ۳۱ - تخصیص ۳۰ درصد از بودجه حمایتی به تشکل‌های مردمی حوزه جمعیت و ازدواج
متن قانون:**

دستگاه‌های اجرایی مکلفند ۳۰ درصد از بودجه‌های حمایتی خود را به سازمان‌های مردم‌نهاد فعال در حوزه جمعیت، تسهیل ازدواج، کاهش سن ازدواج، تشویق به فرزندآوری و تحکیم خانواده اختصاص دهند.
توضیح کوتاه:

اداره کل ورزش و جوانان استان باید بخشی از اعتبارات حمایتی خود را در راستای سیاست‌های جمعیتی و ازدواج به تشکل‌های مردمی واجد شرایط اختصاص دهد.

در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید موارد زیر اعلام شود:

نام و مشخصات سازمان‌های مردم‌نهاد حمایت‌شده

مبلغ کل اعتبار اختصاص‌یافته در سال ۱۴۰۴

اداره کل راه و شهرسازی

**ماده ۷ - اجاره ۹۹ ساله اراضی مازاد آموزشی جهت احداث خوابگاه
متن قانون:**

وزارت راه و شهرسازی مکلف است اراضی مازاد آموزشی را به صورت اجاره ۹۹ ساله جهت احداث خوابگاه‌های دانشجویی در اختیار دانشگاه‌ها و حوزه‌های علمیه قرار دهد.

توضیح کوتاه:

اداره کل راه و شهرسازی استان باید در صورت وجود اراضی مازاد آموزشی، نسبت به واگذاری آن‌ها جهت احداث خوابگاه اقدام نماید.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید ذکر شود:

تعداد و متراژ اراضی واگذار شده

اسامی دانشگاه‌ها یا حوزه‌هایی که اراضی به آن‌ها واگذار شده است

اداره کل راه و شهرسازی

ماده ۳ - استفاده مجدد از امکانات دولتی تأمین مسکن پس از تولد فرزند سوم و بیشتر
متن قانون:

خانوارهایی که پس از استفاده از امکانات دولتی تأمین مسکن، صاحب فرزند سوم و بیشتر می‌شوند، مجاز به استفاده مجدد از تسهیلات تأمین مسکن مطابق ضوابط این قانون می‌باشند.

توضیح کوتاه:

در شهرستان ها خانواده‌های واجد شرایط پس از تولد فرزند سوم یا بیشتر، امکان بهره‌مندی مجدد از حمایت‌های دولتی حوزه مسکن را دارند.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید اعلام شود:

تعداد متقاضیان ثبت‌نام‌شده

تعداد متقاضیان تأیید نهایی شده

تعداد متقاضیان شرکت‌کننده در قرعه‌کشی

تعداد قراردادهای منعقدشده

اداره کل راه و شهرسازی

ماده ۳ - استفاده مجدد از امکانات دولتی تأمین مسکن پس از تولد فرزند سوم و بیشتر
متن قانون:

خانوارهایی که پس از استفاده از امکانات دولتی تأمین مسکن، صاحب فرزند سوم و بیشتر می‌شوند، مجاز به استفاده مجدد از تسهیلات تأمین مسکن مطابق ضوابط این قانون می‌باشند.

توضیح کوتاه:

در شهرستان ها خانواده‌های واجد شرایط پس از تولد فرزند سوم یا بیشتر، امکان بهره‌مندی مجدد از حمایت‌های دولتی حوزه مسکن را دارند.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید اعلام شود:

تعداد متقاضیان ثبت‌نام‌شده

تعداد متقاضیان تأیید نهایی شده

تعداد متقاضیان شرکت‌کننده در قرعه‌کشی

تعداد قراردادهای منعقدشده

پارک علم و فناوری

ماده ۴۰ - اختصاص حداقل ۵٪ از اعتبارات توسعه علوم و فناوری به حوزه ناباروری و سلامت مادر و کودک
متن قانون:

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری مکلف است حداقل پنج درصد از اعتبارات توسعه علوم و فناوری‌های نو را به حمایت از طرح‌های توسعه فناوری، تحقیقات بنیادی و تجاری‌سازی طرح‌های مرتبط با درمان ناباروری و ارتقای سلامت مادر و کودک اختصاص دهد.

توضیح کوتاه:

پارک علم و فناوری استان در چارچوب سیاست‌های معاونت علمی و فناوری، موظف است از شرکت‌های دانش‌بنیان و طرح‌های فناورانه مرتبط با درمان ناباروری، سلامت مادر و کودک حمایت کند.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر اعلام شود:

میزان اعتبار اختصاص یافته در این حوزه

نام ۵ شرکت دانش‌بنیان که در راستای اجرای این ماده مورد حمایت قرار گرفته‌اند

پارک علم و فناوری

ماده ۴۰ - ارائه تسهیلات و زیرساخت به شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه فرزندآوری و درمان ناباروری
متن قانون:

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق نوآوری و شکوفایی مکلفند تسهیلات، مشوق‌ها، فضا و تجهیزات مورد نیاز را در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در تولید اقلام مورد نیاز برای فرزندآوری و تجهیزات درمان ناباروری قرار دهند.
توضیح کوتاه:

پارک علم و فناوری استان می‌تواند از طریق ارائه فضای استقرار، زیرساخت‌های فناورانه و معرفی به منابع مالی، از شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در حوزه تجهیزات درمان ناباروری و محصولات مرتبط با فرزندآوری حمایت کند.
در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر ذکر شود:

میزان تسهیلات، فضا و تجهیزات ارائه شده به شرکت‌های دانش‌بنیان
نام ۵ شرکت دانش‌بنیان که در حوزه فرزندآوری یا تجهیزات درمان ناباروری مورد حمایت قرار گرفته‌اند

پارک علم و فناوری

ماده ۷ - تجهیز و توسعه خوابگاه متاهلین متن قانون:

پارک‌های علم و فناوری، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی مکلفند نسبت به تجهیز و بهسازی خوابگاه‌های متاهلین اقدام کرده و در ساخت خوابگاه‌های جدید، اولویت را به خوابگاه متاهلین متناسب با تعداد دانشجویان متأهل اختصاص دهند.

توضیح کوتاه:

پارک علم و فناوری استان باید در توسعه زیرساخت‌های اقامتی مرتبط با پژوهشگران و دانشجویان متأهل، موضوع تجهیز، بهسازی یا احداث خوابگاه‌های متأهلی را در اولویت قرار دهد.
در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر اعلام شود:
تعداد و ظرفیت خوابگاه‌های متأهلی تجهیز یا بهسازی شده
تعداد و ظرفیت خوابگاه‌های متأهلی احداث شده

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

**ماده ۲۵ – تخفیف دوره‌های آموزشی و هنری برای فرزندان مشمول قانون
متن قانون:**

دستگاه‌های فرهنگی و آموزشی مکلفند برای خانواده‌ها و فرزندان مشمول قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، در استفاده از خدمات فرهنگی و آموزشی از جمله دوره‌های آموزشی و هنری، تخفیف‌های حمایتی در نظر بگیرند.
توضیح کوتاه:

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان استان موظف است برای فرزندان خانواده‌های مشمول قانون، در دوره‌های آموزشی، تربیتی و هنری تخفیف در نظر بگیرد.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر ذکر شود:

تعداد افراد مشمول قانون که با تخفیف در دوره‌های کانون شرکت کرده‌اند
مبلغ اعتبار اختصاص یافته برای اعمال این تخفیف‌ها

سازمان پدافند غیرعامل

ماده ۶۵ – ابلاغ دستورالعمل رعایت ضوابط مؤثر بر اختلالات باروری یا جنسی
متن قانون:

سازمان پدافند غیرعامل کشور مکلف است دستورالعمل اجرایی مربوط به رعایت ضوابط در خصوص عوامل و موارد مؤثر بر اختلالات باروری یا جنسی را تهیه و پس از انجام آزمایش‌ها و بررسی‌های لازم، به دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغ نماید.

توضیح کوتاه:

این ماده با هدف پیشگیری از تهدیدات زیستی و محیطی مؤثر بر سلامت باروری و جنسی تدوین شده است. سازمان پدافند غیرعامل باید دستورالعمل‌های لازم را تدوین و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کند تا در فعالیتهای صنعتی، محیطی و خدماتی این ملاحظات رعایت شود.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر ذکر شود:

شماره و تاریخ ابلاغ دستورالعمل اجرایی

فهرست دستگاه‌های اجرایی که دستورالعمل به آن‌ها ابلاغ شده است

شهرداری

**ماده ۵ - معافیت از هزینه‌های پایان کار و عوارض ساخت‌وساز برای خانواده‌های دارای فرزند
متن قانون:**

خانواده‌های دارای سه فرزند زیر بیست سال از **پنجاه درصد (۵۰٪)** معافیت در پرداخت هزینه‌های پایان کار و عوارض ساخت‌وساز و خانواده‌های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال از **هفتاد درصد (۷۰٪)** معافیت برای یک‌بار بهره‌مند می‌شوند.

توضیح کوتاه:

شهرداری‌ها موظفند در فرآیند صدور پایان کار و اخذ عوارض ساخت‌وساز، برای خانواده‌های دارای سه یا چهار فرزند زیر بیست سال تخفیف‌های تعیین‌شده در قانون را اعمال کنند.
در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید اعلام شود:
تعداد خانواده‌های سه‌فرزندی که از این مشوق استفاده کرده‌اند
تعداد خانواده‌های چهارفرزندی که از این مشوق استفاده کرده‌اند

شهرداری

ماده ۵ - تخفیف در هزینه پروانه ساختمانی برای خانواده‌های دارای حداقل سه فرزند
متن قانون:

شهرداری‌ها مکلفند برای خانواده‌های دارای حداقل سه فرزند زیر بیست سال، ده درصد (۱۰٪) تخفیف در هزینه صدور پروانه و عوارض ساختمانی اعمال نمایند.

توضیح کوتاه:

این حکم با هدف حمایت از خانواده‌های دارای چند فرزند و تشویق به فرزندآوری پیش‌بینی شده است و در فرآیند صدور پروانه ساختمانی باید اعمال شود.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید تعداد خانواده‌های سه‌فرزندی که از این تخفیف استفاده کرده‌اند اعلام شود.

شهرداری

ماده ۳۲ - اختصاص ظرفیت تبلیغات محیطی به موضوع ازدواج و فرزندآوری
متن قانون:

شهرداری‌ها مکلفند حداقل یک‌سوم ظرفیت اسمی سالانه تبلیغات محیطی و اماکن عمومی را به تبلیغات فرهنگی در موضوع ازدواج، فرزندآوری، رشد جمعیت و تحکیم نهاد خانواده اختصاص دهند.

توضیح کوتاه:

شهرداری‌ها باید بخشی از ظرفیت بیلبوردها، تابلوهای شهری و سایر فضاهای تبلیغاتی را به پیام‌های فرهنگی مرتبط با خانواده و جمعیت اختصاص دهند.

در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید موارد زیر اعلام شود:

تعداد کل تبلیغات محیطی انجام‌شده در سال

تعداد تبلیغات اختصاص‌یافته به موضوع ازدواج، فرزندآوری و خانواده

معرفی **۵ نقطه شهری** که این تبلیغات در آن‌ها نصب شده است

ارسال حداقل **۱۰ عکس** از تبلیغات اجراشده

سازمان نظام مهندسی ساختمان

**تخفیف خدمات نظام مهندسی برای خانواده‌های دارای فرزند
متن قانون:**

خانواده‌های دارای سه فرزند زیر بیست سال از **۵۰ درصد تخفیف** و خانواده‌های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال از **۷۰ درصد تخفیف** در هزینه خدمات نظام مهندسی برای یک‌بار بهره‌مند می‌شوند.
توضیح کوتاه:

سازمان نظام مهندسی باید در هزینه خدمات مهندسی ساختمان برای خانواده‌های مشمول قانون تخفیف‌های مقرر را اعمال کند.

در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید تعداد خانواده‌های مشمولی که از این تخفیف استفاده کرده‌اند اعلام شود.

سازمان نظام مهندسی ساختمان

ماده ۵ - عدم احتساب خدمات مهندسی در سهمیه سالانه مهندسان

متن قانون:

خدمات طراحی، محاسبات و نظارت مهندسان برای پروژه‌های مربوط به خانواده‌های مشمول این ماده، جزو سهمیه سالانه مهندسان محسوب نمی‌شود.

توضیح کوتاه:

به منظور تشویق مهندسان به همکاری در اجرای این قانون، خدمات ارائه‌شده برای خانواده‌های مشمول از سهمیه کاری سالانه آنان کسر نمی‌شود.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ می‌توان نحوه اجرای این حکم در سازمان نظام مهندسی استان را بیان کرد.

/شرکت آب و فاضلاب / شرکت گاز / شرکت توزیع برق شرکت مخابرات استان

**ماده ۵ - معافیت در هزینه انشعابات خدمات عمومی برای خانواده‌های دارای فرزند
متن قانون:**

خانواده‌های دارای سه فرزند زیر بیست سال از **۵۰ درصد معافیت** و خانواده‌های دارای حداقل چهار فرزند زیر بیست سال از **۷۰ درصد معافیت** در پرداخت هزینه‌های تخصیص شبکه و انشعابات (آب، برق، گاز و تلفن) برای یک‌بار بهره‌مند می‌شوند.
توضیح کوتاه:

شرکت‌های خدمات‌رسان موظفند در زمان واگذاری انشعابات یا توسعه شبکه برای خانوارهای مشمول، تخفیف‌های تعیین‌شده در قانون را اعمال نمایند.

در گزارش عملکرد **سال ۱۴۰۴** باید موارد زیر اعلام شود:
تعداد خانواده‌های سه‌فرزندی استفاده‌کننده از این معافیت
تعداد خانواده‌های چهارفرزندی استفاده‌کننده از این معافیت
نحوه ارائه خدمت و احراز مشمولان

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای استان

**ماده ۶۰ - اختصاص بخشی از تبلیغات راه‌های مواصلاتی به موضوع خانواده و جمعیت
متن قانون:**

اداره کل راهداری و حمل و نقل جاده‌ای مکلف است حداقل یک‌سوم ظرفیت اسمی سالانه تبلیغات در راه‌های مواصلاتی را به تبلیغات فرهنگی در موضوع ازدواج، فرزندآوری، رشد جمعیت و تحکیم نهاد خانواده اختصاص دهد.
توضیح کوتاه:

در راستای ترویج فرهنگ خانواده و فرزندآوری، بخشی از تابلوها و فضاهاى تبلیغاتی در محورهای مواصلاتی باید به پیام‌های فرهنگی مرتبط با جمعیت اختصاص یابد.

در گزارش عملکرد سال ۱۴۰۴ باید موارد زیر ذکر شود:

تعداد کل تبلیغات انجام‌شده در راه‌های مواصلاتی

تعداد تبلیغات مرتبط با موضوع ازدواج و فرزندآوری

معرفی ۵ نقطه در محورهای مواصلاتی که این تبلیغات در آنها نصب شده است

ارسال حداقل ۵ عکس از تبلیغات انجام‌شده